

πληροφοριών του τομέως, έπιβεβαιουμένον εκ διαφόρων πηγών, ότι μικραί βουλγαρικά δυνάμεις, μη υπερβαίνουσαι άλλως τε τας δυνάμεις του συνόλου του φιλικού τομέως, κατείχον την κυρίαν αυτών αμυντικήν γραμμήν, μειωθείσαι μάλιστα επ' εσχάτων προς ενίσχυσιν των βουλγαρικών στρατευμάτων της Χούμας. Και πράγματι, περι την 14ην ώρ., βουλγαρική άντεπίθεσις, προερχομένη εκ του Τουρμητό και των άν. αυτου χαραδρών, συγκεκριμένη εκ δύο εως τριών περίπου λόχων, έβάδισεν από β. κατά του Ρ. Την άντεπίθεσιν ταύτην, ήτις δεν εγένετο εγκαίρως άντιληπτή υπό των στρατευμάτων του Ραβινέ, άντεμετώπισεν ο 8ος λόχος υπό τον ύπολ. Καρακουλάκη μετ' ελαχίστων άνδρων. Οί Βούλγαροι είχαν κατορθώσει να διεισδύσασιν εις τα β. χαρακώματα και ορύγματα του κατεχομένου υπό του τάγματος Γουλιανού ύψώματος Ρ. Μόνα τά πυρά του πεζ, δεν ήδύναντο ν' άνακατωσαι την προέλασιν των Βουλγάρων. Τά πλείστα των όπλων είχαν καταστή άχρηστα, ως εκ του κονιορτου. Η λόχη άπέμεινε το μόνον όπλον του ύπολ. Καρακουλάκη, οστις έξορμά δια της λόγχης μετά των ύπολειπομένων αυτω άνδρων, αναράξων: «Εμπρός παιδιά για την πατρίδα», και πράγματι άπαντες οί άνδρες ήκολούθησαν τον γενναίον αρχηγόν των. Δεν είχε προφθάσει όμως να προχωρήσει ειμή όλίγα βήματα, όποτε έπεσε φονευθείς ως και ο άνθ|γός Πρωτοφάλης. Ο πλησιον εύρισκόμενος άνθ|γός Φλούλης, έπιτελής του τάγματος, άναλαμβάνει την διεύθυνσιν της άντεπίθεσεως και προωθεί ταύτην εις περαιτέρω δια της λόγχης. Οί άνδρες άντεπετίθεντο κραυγάζοντες «άέρα». Άλλά και οί τραυματίαι έκραυγάζον «άέρα». Η όρμητικότης της έπιθέσεως και αι κραυγαί έπέφερον το άποτέλεσμα. Οί Βούλγαροι τρέπονται εις φυγήν. Ο άνθ|γός Τσοκανάκης, εύρισκόμενος, ως φαίνεται, μετά της άντεπίθεσεως ταύτης και προωθήσας εις βορειότερον την προέλασιν του, εύρέθη νεκρός μετά δύο ήμέρας, παρά τας κλιτύς του Τουρμητό.

Περι την 14,15 το πάν είχε λήξει. Η άντεπίθεσις των Βουλγάρων ή μόνη σοβαρά, είχε τελείως συντριβή. Άλλ' ο β-μβαρδισμός, συνδυαζόμενος πάντοτε μετά της βολής φραγμου του βουλγαρ. πυρικού, εμáινετο επί μάλλον και μάλλον σφοδρότερος, άποσκοπών ήδη, ως φαίνεται την ματαίωσιν πάσης εκ μέρους των Έλλήνων μετ' ισχυρών δυνάμεων έπεκτάσεως της έπιτυχίας των. Όλίγον μετά την άπόκρουσιν της άντεπίθεσεως ταύτης έτραυματίσθη σοβαρώς ο λοχαγός Γουλιανός, ο δε άγων έξηκολούθησε τοι μεν βουλγαρικού πυρικού βομβαρδίζοντος το Ρ. και ένεργούντος συγχρόνως άδιαπέραστον φραγμόν πυρών πυρικού εις τας Ν. κλιτύς του Ρ., όπως έμποδίσει την εκειθεν ενίσχυσιν, των δε ελληνικών τμημάτων ύφισταμένων τον βομβαρδισμόν τούτον καρτερικώτατα και μετά πολλών άπωλειών. Οί άποκρουσθέντες εκ του Ρ. Βούλγαροι, συσσωρευθέντες εν τη χαραδρά Άν. του Τουρμητό, άπεδεκατίσθησαν υπό της βολής του πυρικού, ήτηθείσεως εγκαίρως εκ του ύψώματος Ρ. δια 3 έρυθρών πυραύλων. Εκεί τά βουλγαρικά ταύτα τμήματα υπέστησαν τοιαύτην πανωλεθρίαν εκ του πυροβολικού, ώστε μέχρι της εσπέρας δεν έτόλμησαν ν' αναλάβωσιν νέαν άντεπίθεσιν. Ο συγχής Βινιέ έτηρειτο ενήμερος της έξελίξεως του άγώνος, επειδή όμως ήτο δύσκολος ο τηλχός μετά τούτου σύνδεσμος. καθόσον άπεκόπτοντο τά σύρματα υπό της βολής του βουλγαρικού πυροβολικού, άπέστειλε προς τον άντιχην Ζαφειρίου τον έπιτελή του λοχαγόν Τάνεβ, όπως χρησιμεύει ως άμεσος σύνδεσμος του. Εις το ύψωμα Ρ., μετά τον τραυματισμόν του λοχαγού Γουλιανού, παρέμεινε ως αρχαιότερος των έπιζώντων άξιωματικών ο ύπολ. Ζησιμόπουλος, οστις και ανέλαβε την διοίκησιν των εκεί στρατευμάτων, άποτελουμένων από ελαχίστους άνδρας των β, 7 και 8ου λόχων, ως και μίας και ήμισείας διμοιρίας του 2ου λόχου. Το σύνολον των άνδρων τούτων δεν υπερέβαινε τους 50. Ο ύπολ. Ζησιμόπουλος άντι τους άνδρας τούτους νά συντάξει και τους τάξει καταλλάλας υπό τους έπιζώντας άξιωματικούς άνθ|γούς, Φλούλην και Κασαπάκη, ως και άνθ|στην Γκέκαν, έπηρασθείς εκ των μεγάλων άπωλειών, ως και του έξακολουθούντος, πλην άραιώς πλέον βομβαρδισμού, άπεφάσισε την έκκένωσιν του Ρ. και διατάζει την 15 ώραν τά τμήματα νά υποχωρήσωσιν εκειθεν. Ο άνθ|στής Γκέκας, εύρισκόμενος εις το δεξιόν και λαβών το σημείωμα της συμπίξεως, βλέπων δε ότι ουδεις πλέον λόγος επέβαλε την εκκένωσιν του Ρ, μετέβη ο ίδιος εις τον Σ. Δ. του τάγματος, ένθα όμως εύρε την θέσιν τελείως εγκαταλειφθείσαν δι' ο έπιστρέψας παρέλαβε και τους ίδιους του άνδρας και υπέχωρησε και ούτος προς τα όπισθεν. Τά υποχωρήσαντα εκ του Ρ. τμήματα εγκατεστάθησαν περι την 16ην ώ. εις την δευτέραν παράλληλον. Περι την ίδιαν όμως ώραν άνήλθεν επί του Ρ. ή περίσολος του 5ου λόχου και μετ' όλίγων και ή διμοιρία του ίδιου λόχου, μη άφεθέντος επαρκούς χρονικού διαστήματος, όπως άντιληφθώσιν οί Βούλγαροι ότι το ύψωμα τούτο έξεκενώθη και το άνακατάλαβωσι. Ο συν|ρχης Βινιέ την 16,45 ώ. διατάξεν, όπως άποσυρθώσιν επί του Ρ. περίσολοι μέχρι της 18ης ώ., καθόσον την ώ. ταύτην το πυρικό θά ένήργει καταγισμόν επί του λόφου τούτου. Μάτην διεμαρτηρήθη ο άντιχης Ζαφειρίου, ότι ουδεις πλέον λόγος συνέτρεχε ν' άποσυρθώσιν εκειθεν τά τμήματα, επ' όσον το Βουλγαρικών πυρικών ήραισες πλέον τελείως την βολήν του, δι' ο ήναγκάσθη νά διατάξει νά άποσυρθή εκειθεν ή διμοιρία του 2ου λόχου. Την 18ην όμως ώραν το πυροβολικόν δεν ένήργησε βομβαρδισμόν κατά του Ρ., μάλιστα δε την 19ην ώραν ο άντισυνταγματάρχης Ζαφειρίου διατάχθη ν' άποστείλη λόχον εις Ρ. και κρατήσιν πάση θυσία το ύψωμα τούτο. Οντως ο 2ος λόχος άνήλθε, περι την 22αν ώραν, εκ της δευτέρας παράλληλου ταχύτατα επί του Ρ., μη άνακαταληφθέντος κατά το διάστημα τούτο υπό των Βουλγάρων, και ήρθε εκεί εγκαθιστάμενος άμυντικώς και οργανώνων προχείρως την τοποθεσίαν ταύτην. Αι άπώλειαι κατά την ήμέραν ταύτην υπήρξαν πράγματι μεγάλα, καθόσον έφρονέθησαν ένεντε άξιωματικοί οί: 1) ύπολοχ. Κοντοπόδης Ν., διοικητής Του

λόχου, 2) ύπολοχ. Καρακουλάκης Λεων., διοικητής 8ου λόχου, 3) άνθ|γός Τσοκανάκης Κ., 4) άνθ|γός Ζουμπερης Γω. και 5) άνθ|γός Πρωτοφάλης Παν. Έτραυματίσθησαν δε έννεα οί: 1) λοχ. Γουλιανός Γρ., 2) άνθ|γός Στρατάκης, 3) άνθ|γός Πρώϊμος, 4) άνθ|γός Πέτας, 5) άνθ|γός Σακκόραφος, 6) άνθ|γός Ρηγόπουλος, 7) άνθ|γός Τριανταφυλλίδης, 8) άνθ|γός Φαλτσής και 9) άνθ|γός Σταυρίδης. Όπλίται έφρονέθησαν 51, έτραυματίσθησαν δε 225. Την επομένην νύκτα, 15-16 Μαΐου, ο 2 λόχος άντικατεστάθη υπό του 5ου τοιούτου, οστις έξηκολούθησε την εργασίαν της οργανώσεως της θέσεως ταύτης, την δε νύκτα της 17-18 Μαΐου και ο λόχος ούτος άντικατεστάθη διά του 1ου λόχου.

Άκολουθηθείσα μέθοδος άμύνης υπό των Βουλγάρων κατά την έπιθεσιν του Ρ. Ο λόφος του Ρ. ήτο κατ' έξοχήν σπουδαίον σημείον, επικρατούν, επ' ου ειχεν εγκατασταθή ισχυρόν γερμανικόν παρατήριον, έπιβλέπον άπάσας τας λεπτομερείας του έσωτερικού των Συμμαχικών θέσεων. Είχεν επομένως οργανωθή λίαν ισχυρώς υπό των Γερμανών μετά καταφυγίων και παρατηρητηρίου, εκ μπετόν άρμέ. Ο πρό ήμερών άρξάμενος συμμαχικός βομβαρδισμός και τά ως εκ τούτου παραχθέντα ρήγματα συρματοπλεγμάτων προήγγειλον σαφώς εις τους Βουλγάρους την πρόθεσιν της κατ' αυτών έπιθέσεως. Είχεν επομένως τελείως προπαρασκευασθή το σχέδιον της άμύνης των, το όποιον έφώνη ενθύς εξ αρχής έφαρμοζόμενον, συννοήζόμενον δε ως έξης: α) 'Ισχυρότατος φραγμός πυρικού ενθύς εξ αρχής, άποσκοπών 1ον εις την διάσπασιν των στρατευμάτων της έπιθέσεως, άν ταύτα ήδύναντο νά προκαταληφθώσι πέραν της γραμμής αυτου και 2ον εις την κατάληψιν αυτου. β) Συντήρησις του φραγμου μέχρι της στιγμής, καθ' ήν άντεπίθεσις βουλγαρική θά ένηργείτο και άπαγόρευσις νέας Συμμαχικής έπιθετικής έπιστροφής. γ) Βομβαρδισμός ισχυρός της θέσεως, προς καταστροφήν και άποσύνθεσιν των επ' αυτής συμμαχικών δυνάμεων. δ) 'Ισχυρά άντεπίθεσις υπό του βουλγαρικού πεζικού ενθύς ως τά τμήματα της άντεπίθεσεως ταύτης θά συνεκεντρούντο εις την εκ των προτέρων άνεγνωρισμένην θέσιν των.

Κατάληψις των Β. και ΒΑ. του Χατζή Μπαση ύψωμάτων. Συμφώνως προς την γεν. διαταγήν του στρατ. Ρενιώ, έδει, μετά την κατάληψιν και όχύρωσιν του Ρ., νά έξακολουθήση ή προέλασις δια της καταλήψεως των Β. και ΒΑ. του Χατζή Μπαση ύψωμάτων. Την νύκτα της 17-18 Μαΐου διατάσσεται εις λόχος του 1ου συν|τος Σεργών νά έπιτεθή και καταλάβη τά ύψωματα του Χατζή Μπαση. Η έπιθεσις ήρθε την 24ην ώραν και, μετά βραχείαν μέν, άλλ' ισχυράν, άντίστασιν των Βουλγάρων, καταλαμβάνονται τά ως άνω ύψωματα και οργανοῦνται άμυντικώς. Η οργανώσις της νέας γραμμής συνετέλεσθη υπό λίαν δυσμενείς συνθήκας, υπό διαρκές και σφοδρόν επί πυρικού και πεζικού έντεινόμενον, λόγω των δεξιών και άριστεράν έκτελουμένων μικρών έπιχειρήσεων υπό γαλλικών δυνάμεων, άλλα και υπό συχνάς άντεπίθεσεις, ένεργουμένας υπό των Βουλγάρων και άποκρουόμενας ευχερώς υπό των ελληνικών στρατευμάτων. Αι άπώλειαι της έπιθέσεως ταύτης, παρά την σφοδρότητα αυτής, ήσαν σχετικώς έλαφραί. Την κατά του ύψώματος Σμην ντε φερ γενομένην έπίθεσιν υπό του III τάγματος (λοχ. Κονδύλη) του 1ου συν|τος Σεργών. κατά την 6ην Μαΐου 1917. βλ. εις λ. Σμην ντε φερ. Την δε ένεργείαν του 3ου συν|τος Σεργών κατά την ίδιαν έποχην, δυτικώς του Σκοά, βλέπε εις την τελευταίαν ταύτην λέξιν.

Ράβξκ (Rawka). Ποτ. της Πολωνίας, παραπόταμος του Μπζούρα, παρα. και τούτου του Βιστούλα. Ο Σ. εις εις εκ των τεσσάρων ποταμών, παρά τας όχθας των όποιων έλαβε χώραν ή άρξάμενη την 18 Δεκ. 1914 και λήξασα την 10 Φεβρ. 1915 πεισματώδης μεταξύ Ρώσων και Γερμανών μάχη του Λοτζ ή άλλως καλουμένη μάχη των τεσσάρων ποταμών (βλ. λ.).

Ραγγύς. Πόλις της Άγγλικής Ίνδοκίνας, πρωτ. της Κάτω Βικιανίας. Κάτ. 293.000. Μία των έμπορικώτερων πόλεων των άγγλικών εν Ίνδίας κησίων, κέντρον τεραστίας έξαγωγής όφύνης, ξυλείας, βάμβακος, δορών κ.τ.λ. Λίαν ένδιαφέροντα οικοδομήματα, εν οίς και ή περιφημος «Μεγάλη Παγόδα», κτισθείσα, κατά την παράδοσιν, τον ΣΤ' π. Χ. αιώνα. Η Ρ. κατελήφθη υπό των Άγγλων τφ 1824, άλλ' ταίς άνήκει όριστικώς από το 1852.

Ράγκος Ιωάννης. Άγωνιστής της έπαναστάσεως του 1821 και εκ των γενναιοτέρων όπλαρχηγών της Δυτ. Στερεάς Έλλάδος, άποκρούσας τον Ισμαήλ πασάν Πλιάσαν, άγωνιζόμενον νά εισβάλη εις την Άχαρνανίαν, παρά το χωρίον Άφτί.

Ραγούζκ (σλαβιστι Ντουμπροβνίκ). Πόλις της Νοτιοσλαβίας, επί της Άδριατικής (Δαλματία). Κάτ. 12.000. Έμπορικη και βιομηχανική (σάπωνες, ύφασματα, μεταξωτά, ναυπηγεία). Ο πραγματικός λιμνη της Ρ., κείμενος προς ΒΑ. αυτής, εις ο της Γραβόζης. **Ιστορία.** Διατελέσασα κατά σειράν υπό τους Βυζαντινούς, τους Βενετούς, τους Κροάτας και πλέον τους Βενετούς, ειτα δε υπό τους Ουγγρους, ή Ρ. εγένετο όλίγον κατ' όλίγον ανεξάρτητος, πληρώνουσα όμως φόρον ύποτελείας εις τους Τούρκους, επί Όρχάν του Β'. Είτα έθεωρείτο υπό την προστασίαν του Πάπα και της Αυστρίας, άλλ' άπέστειλε συγχρόνως συμβολικόν φόρον ύποτελείας εις την Βενετίαν και την Νεάπολιν. Τφ 1803 κατελήφθη υπό του Γάλλου στρατηγού Δοριστόν, οστις νά υπερίσπισε ταύτην κατά των Ρώσων, τφ δε 1808 ο Γάλλος στρατάρχης Μαρκόν όνομάσθη δούξ της Ρ. Τφ 1813 ή Ρ. εγένετο και αυτίς ανεξάρτητος, άλλα το έπόμενον έτος προσηρτήθη εις την Αυστριαν, μετά δε το πέρας του μεγάλου πολέμου (1919) έδόθη εις την Νοτιοσλαβίαν.

Ραδηνός Ιωάννης. Βυζαντινός ναύαρχος, άκρίμας περι τον 10ον μ.Χ. αιώνα. Ούτος, κατά το 924, συγκροτήσας παρά την Λήμνον κρατεράν ναυμαχίαν προς τον διαβόλον χριστιανών έξομώτην και ναύαρχον των Σαρακηνών Λέοντα τον Τριπολίτην τον κατακτητήν, κατά το θερος του 904 και ληλατητήν της Θεσσαλονίκης, ενί-